

Установа адукацыі
“Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт”

Факультэт прынттэхналогій і медыякамунікацый
Кафедра беларускай філалогіі

УЗГОДНЕНА
Заг. кафедры
_____ В.У.Русак
«__» _____ 2019

УЗГОДНЕНА
Дэкан факультета
_____ Т.А.Далгова
«__» _____ 2019

ЭЛЕКТРОННЫ ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНЫ КОМПЛЕКС
ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ

“ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСКАЙ ЛІТАРАТУРЫ”

для спецыяльнасці

1-47 01 01 Выдавецкая справа.

Складальнік:

Т.М. Федарцова – дацэнт кафедры беларускай філалогіі, кандыдат філ. навук.

Разгледжана і зацверджана на пасяджэнні

Вучэбна-метадычнага савета _____ 2019 , пратакол № _____

ПАЯСНЯЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Электронны вучэбна-метадычны комплекс (ЭВМК) па вучэбнай дысцыпліне “Гісторыя беларускай літаратуры” для студэнтаў спецыяльнасці 1-47 01 01 “Выдавецкая справа” распрацаваны ў адпаведнасці з артыкулам 94 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адукацыі, у адпаведнасці з Палажэннем аб вучэбна-метадычным комплексе на ўзроўні вышэйшай адукацыі, зацверджаным Пастановай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 26 ліпеня 2011 г., № 167, Палажэннем аб электронным вучэбна-метадычным комплексе па вучэбнай дысцыпліне, зацверджаным прарэктарам БДТУ па вучэбнай рабоце 29.06.2018, у адпаведнасці з тыповой праграмай, прызначанай для падрыхтоўкі студэнтаў, якія навучаюцца па спецыяльнасці 1-47 01 01 “Выдавецкая справа” (№ ТД – І.1265 / тып.; 2015 г.) і вучэбнай праграмай (УД-1659-І/р.ад 27.06.2014).

Мэты ЭВМК:

- удасканаленне навукова-метадычнага і вучэбна-метадычнага забеспячэння вышэйшай адукацыі;
- арганізацыя самастойнай працы студэнтаў;
- укараненне ў адукацыйны працэс сучасных інфармацыйных тэхналогій, якія забяспечваюць павышэнне якасці адукацыі;
- фарміраванне інфармацыйна-камунікацыйнага асяроддзя ўзаемадзеяння паміж удзельнікамі адукацыйнага працэсу.

Пры распрацоўцы ЭВМК “Гісторыя беларускай літаратуры” забяспечана выкананне ўсіх неабходных патрабаванняў: своечасовае адлюстраванне вынікаў дасягненняў навукі, паслядоўнасць і лагічнасць выкладу вучэбнага матэрыялу, рэалізацыя міждысцыплінарных сувязей, пазбяганне дубліравання вучэбнага матэрыялу, выкарыстанне сучасных метадаў навучання, рацыянальнае размеркаванне па тэмах вучэбнай дысцыпліны і вучэбных занятках, арганізацыя і метадычнае забеспячэнне самастойнай працы студэнтаў.

Комплекс скіраваны на выпрацоўку ў навучэнцаў канцэптуальнага разумення гісторыка-літаратурнага працэсу, яго адметных перыядаў і ідэйна-эстэтычных дамінант, нацыянальнай жанравай і вобразнай спецыфікі, што рэалізуецца ў мастацкіх формах адлюстравання рэчаіснасці, жанрава-стылёвых прыярытэтах.

Названая дысцыпліна не толькі адпавядае запатрабаванням часу, але і спрыяе фарміраванню прафесійнай кампетэнцыі спецыялістаў у галіне выдавецкай справы, а таксама выхаванню нашай моладзі на сістэме каштоўнасцей, якія адпавядаюць агульначалавечым прынцыпам і менталітэту беларускага народа.

ЭВМК мае сістэмны характар і выконвае наступныя **задачы:**

- садзейнічае бесперапыннай адукацыі, абапіраецца на веды і навыкі базавай школы, актуалізуе і істотна ўзбагачае іх фактычным матэрыялам, а таксама панарамнасцю бачання;

- арыентуецца на прафесійную кампетэнтнасць працы з мастацкімі тэкстамі;

- фарміруе кантэкстуальны разгляд нацыянальнага пісьменства, уменне бачыць развіццё мастацкай літаратуры праз прызму тыпалогіі, кантактаў, рэцэпцыі.

ЭВМК скіраваны на развіццё творчага мыслення студэнтаў, актуалізацыю і актывізацыю іх літаратурных здольнасцей і навукова-даследчага патэнцыялу.

Структура ЭВМК. Вучэбна-метадычны комплекс складаецца з чатырох узаемадапаўняльных раздзелаў: тэарэтычнага, практычнага, кантролю ведаў, дапаможнага.

Тэарэтычны раздзел уключае лекцыі і наступныя вучэбныя, вучэбна-метадычныя дапаможнікі:

1. Тычко Г.К. “Таямніца слова: літаратурна-мастацкая творчасць / курс лекцый”/ Г.К Тычко. – Мінск: БДУ, 2016.

2. Федарцова, Т.М. Гісторыя сусветнай літаратуры. Класіцызм. Барока. Асветніцтва. Вучэбна-метадычны дапаможнік для студэнтаў спецыяльнасці 1-47 01 01 Выдавецкая справа. – Мінск: БДГУ, 2008.

3. Федарцова, Т. М. Сусветная і беларуская літаратура XIX стагоддзя. Романтызм. Вучэбна-метадычны дапаможнік для студэнтаў спецыяльнасці 1-47 01 01 Выдавецкая справа. – Мінск: БДГУ, 2009.

Практычны раздзел змяшчае матэрыялы для правядзення практычных і семінарскіх заняткаў па творах беларускай літаратуры, пачынаючы ад старажытнасці і да сённяшняга часу. Заданні для практычных заняткаў, метадычныя ўказанні:

Федарцова Т.М. Гісторыя беларускай літаратуры праграма, метадычныя ўказанні і кантрольныя заданні, – Мінск: БДГУ, 2013.

Раздзел кантролю ведаў уключае матэрыялы бягучай і выніковай атэстацыі: пытанні для кантролю і самакантролю вучэбна-пазнавальнай дзейнасці студэнтаў; самастойныя і кантрольныя заданні; спіс пытанняў да экзамену, тэсты:

– тэст 1 па тэме “Старажытная літаратура”;

– тэст 2 па тэме “Літаратура Сярэднявечча”;

– тэст 3 па тэме “Літаратура XIV–пачатку XVI ст.”;

– тэст 4 па тэме “Літаратура эпохі Адраджэння”

– тэст 5 па тэме “Беларуская літаратура XIX ст.”

– тэст 6 па тэме “Літаратура першай паловы XX стагоддзя”;

– тэст 7 па тэме “Літаратура другой паловы XX стагоддзя”;

– выніковы тэст.

Дапаможны раздзел складаецца з інфармацыйна-аналітычных матэрыялаў, куды ўваходзяць: вучэбная праграма дысцыпліны “Гісторыя беларускай літаратуры” для спецыяльнасці 1-47 01 01 “Выдавецкая справа” дзённай і завочнай форм навучання; спасылкі на базы дадзеных (БДГУ; вучэбныя, навуковыя, культурна-асветніцкія ўстановы Беларусі; універсальныя даведнікі); сеткавыя рэсурсы (профільныя сайты, электронныя

бібліятэкі і інш.), **спіс рэкамендаванай асноўнай літаратуры:**

1. Дасаева Т.М. Беларуская літаратура XX – пачатку XXI стагоддзя: вучэбны дапаможнік / Т.М. Дасаева.– Мінск: РІВШ, 2016.

2. Гарадніцкі Я.А. Літаратура як мастацтва: камунікатыўнасць, інтэрмедыяльнасць, наратыўнасць / Я. А. Гарадніцкі. – Мінск: Беларуская навука, 2016.

Дадатковая літаратура

1. Багдановіч, І.Э. Авангард і традыцыя / І.Э. Багдановіч. – Мінск, 2001.

2. Бельскі, А.І. Краса і смутак: Дапам. для настаўнікаў / А.І. Бельскі. – Мінск, 2000.

3. Гарадніцкі, Я.А. Думка і вобраз: Праблема інтэлектуалізму ў сучаснай беларускай лірыцы / Я.А. Гарадніцкі. – Мінск, 1986.

4. Гісторыя беларускай літаратуры XI – XIX стагоддзяў: у 2-х т. / Т. 1: Даўня літаратура: XI – першая палова XVIII стагоддзя / НАН Беларусі, І-нт літ. імя Я. Купалы; навук. рэд. В.А. Чамярыцкі. – Мінск, 2006; Т. 2: Новая літаратура: другая палова XVIII– XIX стагоддзя / НАН Беларусі, І-нт літ. імя Я. Купалы; навук. рэд. У. І. Мархель, В. А. Чамярыцкі. – Мінск, 2007.

5. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя: у 4-х т. / рэдкал.: У. В. Гніламёдаў [і інш.]. – Мінск, 1999–2003. – Т. 1 – 4.

6. Гісторыя беларускай літаратуры. Старажытны перыяд / пад рэд. М.А. Лазарука, А.А. Семяновіча. – Мінск, 1998.

7. Гісторыя беларускай літаратуры. Дакастрычніцкі перыяд: у 2-х т. / пад рэд. А. Лойкі. – Мінск, 1989.

8. Гісторыя беларускай літаратуры: XIX – пачатак XX ст.: падручнік для філал. фак. пед. ВНУ / І.Э. Багдановіч [і інш.]; пад агул. рэд. М.А. Лазарука, А.А. Семяновіча. – 2-е выд., дапрац. - Мінск, 1998.

9. Гісторыя беларускай літаратуры: XX ст. (20–50-я гады XX стагоддзя): падручнік / У.В. Гніламёдаў [і інш.]; пад агул. рэд. М.А. Лазарука, А.А. Семяновіча. – 2-е выд., дапрац. і дап. – Мінск, 2000.

10. Гісторыя беларускай савецкай літаратуры: 1941–1985 / пад рэд. М.А. Лазарука, А.А. Семяновіча. – Мінск, 1982.

11. Гніламёдаў, У. Ад даўніны да сучаснасці: Нарыс пра беларускую паэзію / У. Гніламёдаў. – Мінск, 2001.

12. Гніламёдаў, У. Класікі і сучаснікі / У. Гніламёдаў. – Мінск, 1987.

13. Лойка, А. А. Старабеларуская літаратура / А. А. Лойка – Мінск, 2001.

14. Лявонава, Е. А. Агульнае і адметнае: Творы беларускіх пісьменнікаў XX ст. у кантэксце сусветнай літаратуры / Е. А. Лявонава. – Мінск, 2003.

15. Макарэвіч, А.М. Праблема жанравых мадыфікацый у беларускай прозе XIX – пачатку XX ст. / А.М. Макарэвіч. – Магілёў, 1999.

16. Мішчанчук М.І. Беларуская літаратура XX стагоддзя / М.І. Мішчанчук, І.С. Шпакоўскі. – Мінск, 2001.

17. Мішчанчук, М.І. Літаратура беларускага замежжа: вуч. дапам. / М.І. Мішчанчук. – Мінск, 1999.

18. Саверчанка, І. Старажытная паэзія Беларусі XVI–першай паловы XVII стагоддзя / І. Саверчанка. – Мінск, 1992.
19. Семяновіч, А.А. Гісторыя беларускай драматургіі / А.А. Семяновіч. – Мінск, 1985.
20. Тарасюк, Л. Апалогія красы: Кніга пра беларускую паэзію / Л. Тарасюк. – Мінск, 2003.
21. Федарцова, Т.М. Асаблівасці літаратуры XIX стагоддзя: дапам. для студэнтаў спецыяльнасці “Выдавецкая справа” і “Філалогія” / Т.М. Федарцова. – Мінск, 1999.
22. Чамярыцкі, В. А. Беларускія летапісы як помнікі літаратуры / В. А. Чамярыцкі. – Мінск, 1969.
23. Шамякіна, Т.І. Беларуская класічная літаратурная традыцыя і міфалогія / Т.І. Шамякіна. – Мінск, 2001.
24. Шынкарэнка, В.К. Нястомных пошукаў дарога: Праблемы паэтыкі сучаснай беларускай гістарычнай прозы / В.К. Шынкарэнка. – Мінск, 2002.
25. Яскевіч, А. Падзвіжнікі і іх святыні / А. Яскевіч. – Мінск, 2001.

Даведкавая літаратура

1. Лазарук, М.А. Слоўнік літаратуразнаўчых тэрмінаў: дапам. для настаўнікаў / М.А. Лазарук, А.Я. Ленсу. – Мінск, 1983.
2. Макарэвіч, А.А. Кароткі літаратуразнаўчы слоўнік / А.А. Макарэвіч. – 2-е выд. – Мінск, 1969.
3. Рагойша, В.П. Паэтычны слоўнік / В.П. Рагойша. – Мінск, 1987. [і перавыданні].
4. Рагойша, В. Тэорыя літаратуры ў тэрмінах / В. Рагойша. – Мінск, 2001.
5. Рагойша, В. Тэорыя літаратуры ў тэрмінах / В. Рагойша. - Мінск, 2001.

Рэкамендацыі па арганізацыі работы з ЭВМК. ЭВМК “Гісторыя беларускай літаратуры” спрыяе эфектыўнай самастойнай працы студэнтаў над вучэбным матэрыялам. Комплекс рэкамендуецца выкарыстоўваць для паглыбленай распрацоўкі лекцыйных тэм, падрыхтоўкі да практычных заняткаў і экзамена, а таксама дыстанцыйнага навучання.

Від самастойнай працы студэнтаў	Элементы ЭВМК для самастойна працы студэнтаў.
Подрыхтоўка да лекцый	Вучэбныя дапамажнікі, электронны канспект лекцый.
Подрыхтоўка да практычных заняткаў	Вучэбныя дапамажнікі. Перыядычныя выданні (“Полымя”, “Роднае слова”, “ЛіМ”),

	выданні навуковай літаратуры. Інтэрнэт-рэсурсы.
Подрыхтоўка да экзамена	Вучэбныя дапамажнікі, канспект лекцый, тэсты для бягучага контролю ведаў, выкананне практычных заданняў на ўзроўні самастойнай працы

Дысцыпліна “Гісторыя беларускай літаратуры” будзеца на аснове гісторыка-храналагічнага прынцыпу, што дае магчымасць выкарыстання тыпалагічнага падыходу да вывучэння літаратуры. Пры правядзенні заняткаў ставіцца задача па магчымасці найбольш поўна ахапіць самае каштоўнае, што створана ў галіне нацыянальнага прыгожага пісьменства.

Практычныя заняткі скіраваны на выпрацоўку навыкаў аналізу мастацкіх твораў і ўменне даваць рэдактарскі водгук на прачытаны твор.

Самастойная праца па гісторыі сусветнай літаратуры заклікана забяспечыць трывалую прафесійную матывацыю навучэнцаў, навыкі выкарыстання студэнтамі літаратуразнаўчага, даведачна-інфармацыйнага матэрыялу для вырашэння прафесійных задач.

ЭВМК укаранёны ў вучэбны працэс кафедры і выкарыстоўваецца студэнтамі другога года навучання спецыяльнасці 1-47 01 01 “Выдавецкая справа”.

ЭВМК размешчаны в СДН БДТУ, адрас спасылкі
<https://dist.belstu.by/course/view.php?id=826>
 Памер ЭУМК 14,4 Мб.